

Flipper (fiți fără grijă, copii, căci nu numai câinii, caii și delfinii pot deține roluri principale în seriale, mai sînt și alte ființe inteligente, inclusiv omul, care vor juca în toate filmele și seriilele copilăriei voastre!), se va termina, inexorabil, și *Mannix*, spre a ne bucura împreună cu prietenul Radu Cosașu. A început să se termine foarte discret și *Epoca de piatră*, se așteaptă noi seriale românești, revista „Cinema” consacră cîteva pagini seriilelor, toate au un început și slavă Domnului, un sfîrșit. Există însă lucruri care n-ai dori să se sfîrșească, inclusiv seriale, așa cum este acela dedicat lui Michelangelo, transmis de neînviușa Telecticlopedia. Michelangelo nu a fost mare numai pentru că a creat opere negalate și nemuritoare. Asta o știam, unii le-am văzut, de acest adevăr sîntem de mult pătrunși. Filmul englezesc ne amintește că Michelangelo a fost mare și pentru că, fiind un fel de sclav de renaștere al beneficiarilor opereii sale, papi și ne-papi, lucrînd la comandă și ee comandă severă

și tiranică!), și-a făcut arta așa cum a gădit-o el, ca să dureze și peste o mie de ani, cînd nimeni nu va mai fi auzit de modelul unei sculpturi sau al alteia, dar cînd fiecare va rămîne la fel de uluit în fața genului creator.

Însfîrșit, Telecticmateca și-a înțeles rîsul! Filmele de miercuri seara nu se mai transmit pe criteriul interpretului, al regizorului, al curentului cinematografic sau al genului. După îndelungi și obositoare căutări a fost găsit un criteriu de cinematecă: se transmit *capodopere*! Și se începe absolut promițător: *Cetățeanul Kane*, al lui Orson Welles. Așadar, cel puțin o bucată de vreme, în fiecare miercuri seara, vom sta încordați în fața televizorului, chiar dacă la „Patria” ar veni o nouă versiune din *Pe aripile vîntului*, în relief, în ramă de aur și cu parfum de epocă răspîndit prin staluri.

D. Solomon

N o t e

Intr-un recent interviu televizat, Radu Beligan, vorbind despre deschiderea festivă a noului Teatru Național din București, a anunțat unul din spectacolele inaugurale — Apus de soare de Delavrancea. Ceea ce înseamnă de fapt marca lecție de teatru purtînd sigiliul voxevodal al măiestriei lui George Calboreanu. Amîntîți-vă emoționantul reportaj televizat, transmis acum cîteva ani în direct de pe șantierul Teatrului Național. Venind parcă din vechime cu întregul tezaur al tradiției, maestrul Calboreanu rostise cu înfiorare de legămînt monologul Văcărescului, statornicînd mîncarea în veac a noului lăcaș: „În el năravuri îndreptați / Dați ascuțiri la mînte, / Podoabe limbii voastre dați / Cu românești cuvinte”. Apoi, cei care-l cunoaștem, i-am ascultat în dese rînduri patima cuvîntului, exprimînd dorința ca în numele unei jumătăți de veac în slujba Naționalului, să trăiască ziua fericită a primului gong. Meșter Calboreanu, floarea sufletului nostru așteaptă istorica seară ca s-o prîmeste în hlamîda lui Ștefan cel Mare.

Lectura volumului colectiv „Caietele Mihai Eminescu”, apărut sub redacția lui Marin Bucur, îndreptățește, pentru rara competență a discernerii studiilor antologate și pentru prestigiul colaboratorilor, o mare satisfacție intelectuală. Pentru omul de teatru (și nu numai pentru el) contribuțiile semnate de Nicolae Lin. D. D. Panăitescu, Aurelia Rusu și D. Murărașu stîrnesc o veche și constantă intristare: De ce nu edităm integral fragmentele dramatice ale lui Eminescu? Sugestiile eminentului Perpessicius există, studiile de autoritate există, mai trebuie o inițiativă hotărîtă pentru a restitui culturii naționale încă o dimensiune a creației eminesciene. Avem o foarte bună ediție a scrierilor

de critică teatrală, semnalată cu importanța cuvenită și în revista noastră. O posibilă ediție a dramaturgiei ne-ar revela o ipostază romantică de cea mai autentică fibră, incitînd, poate, la o discuție de literatură comparată, care ar așeza autorul, fără riscuri, într-un context european.

Socotit pînă astăzi autorul unei singure și izbutite drante, Săptămîna luminată (1913), reprezentată pe scena Naționalului bucureștean, poetul Mihail Săulescu, prima jertfă de sînge dată de scriitorii noștri în primul război mondial, a lasat în manuscris încă o piesă, salvată printr-o fericită întîmplare. Intrată cu ani în urmă în posesia lui George Franga, din colecția lui Victor Babeș, împreună cu o parte din corespondența donată de văduva poetului (valorificată de M. N. Rusu în „Jurnal de dragoste și de război”, România literară, nr. 39, 1972) piesa în fața mării (nu La țarmul mării, cum greșit s-a tipărit) figurează printre îneditele ultimului număr al revistei „Manuscriptum”, an IV, 1 (10), 1973. Comentat și editat de M. N. Rusu, textul anticipează drama de idei din teatrul interbelic. Din substanțiala prezentare a editorului, extragem fraza analitică: „Mai exact spus, atracția către simbolurile abstracte, caracteristică unei părți a simboliştilor români, se preschimbă în piesă, într-un conflict intelectualist, în care eroii încearcă o tălmăcire a vieții în funcție de noțiuni ca: nemărginirea, gloria, iubirea, veșnicia, datoria, sacrificiul, moartea etc”. Așadar, Mihail Săulescu nu mai este autorul unei singure drame, formulare devenită stereotipă în fruntea puținelor studii închinată contactului său cu teatrul.

I. N.